

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Razred 20 (1)

Izdan 1 januara 1934

PATENTNI SPIS ŠT. 10563

Austro Daimler—Puchwerke A. G., Wiener—Neustadt, Avstrija.

Kolo za tračnice.

Dopolnilni patent k patentu štev. 10233.

Prijava z dne 24. marca 1933.

Velja od 1. julija 1933.

Zahtevana prvenstvena pravica z dne 12. aprila 1932. (Avstrija).

Najdalji čas trajanja do 31. januarja 1948.

Predmet osnovnega patenta br. 10233 se nanaša na kolo za tračnice, katero je označeno s tem, da obstoja iz smotreno po načinu kolesa za tračnice profilirane+ ga bobna in iz nosilnega kolesa, katero sedi znotraj bobnovega plašča in katero je smotreno obobročeno z gumo oz. zračnim obročem, za katero nosilno kolo tvori boben vodilno kolo, ki povzroča stransko voditev. Predmetni izum se nanaša na kolo za tračnice take vrste, pri katerem se potom nameščenih zračnih obročev ne uničujejo oz. prestrežejo samo vertikalne udarne sile, temveč se dušijo tudi udarne sile, katere nastopajo stransko na kolesni obod. Glasom izuma je razporedba osi za nosilna kolesa in za vodilna kolesa takšna, da posedujejo te osi v vertikalni smeri kakor tudi v stranski smeri medsebojno razgib, ne da bi se pojavili nedostatki glede pridržanja koloseka. Glasom izuma so vodilna kolesa razporejena na skupni togi osi, katera ni v nikakšni zvezi z okvirom vozila, tako da iz nosilnih koles in okvira obstoječi vozni okvir more z ozirom na vodilna kolesa izvajati naravna gibanja v stranski smeri kakor tudi v navpični smeri. Obe vodilni kolesi tečeta torej z nespremenljivim kolosekom in tvorita za vozilo, katero je obobročeno z gumo oz. zračnimi obroči, kotalno pot, pri čemer more biti razporedba taka, da zračni

obroči v kotalnih poteh vodilnih koles ne prevzamejo samo vertikalnega bremena vsed teže voza, temveč morejo služiti tudi v to, da kakor pri cestnem vozilu pri vožnji v ovinkih prevzamejo nase stranske sile in na ta način služijo brez spremembe koloseka za nošenje in voditev vozila.

Na risbi je predložen izvedbeni primer predmeta izuma, pri katerem zračni obroči služijo za nošenje kakor tudi za voditev vozila, pri čemer vozilo na običajni način sloni potom listnatih ali podobnih peres na nosilni oz. gonilni osi, katera je opremljena s tekalnimi kolesi, ki imajo zračne obroče. Pri tem izvedbenem primeru odpade vsakršna kovinska zveza med vodilnimi kolesi ter njihovo osjo in okvirom vozila kot takim, a čimer se ne doseže samo popolna dušitev sunkov, temveč se tudi prepreči prenos udarnih шумov na okvir in dele karoserije.

Vodilna kolesa 5 so potom krogličnih ležajev b vležajena na togi osi c. Vodilna kolesa tvorijo s svojo osjo takorekoč kotalno pot za motorno vozilo kot tako, katero je nošeno od zračnih obročev 4 in pripadajočih nosilnih koles d, ki sedijo na nosilni ali gonilni osi e, nadalje od peres f in krogličnih ležajev g. Okvir vozila h je v svrhu nizke konstrukcije smotreno izobličen kot mrežni nosilec, kate-

rega zgornji pas poteka iznad peres f in katerega spodnji pak poteka izpod osi.

Pogon vozila se vrši preko nosilnih in gonilnih osi e na običajni način potom trenja med zračnimi obroči 4 in kotalnimi potmi vodilnih koles 5 in slednjič potom trenja med vodilnimi kolesi 5 in tračnicami.

Vozilo se zavira z zavornimi čeljustmi ali zavornimi pasovi, kateri učinkujejo neposredno na vodilna kolesa ali na z njimi zvezane zavorne bobne. Ti zavorni bobni radi boljše preglednosti niso predočeni.

Tekalne poti vodilnih koles 5 nosijo znotraj obročne nastavke i, kateri z odgovarjajočim razgibom povzročijo stransko voditev zračnih obročev.

Da v slučaju, kadar obroč zgubi zrak, ali pri posebno velikih obremenitvah ne postanejo stranske odklonitve vozila napram vodilnemu okviru prevelike, so predvideni odbojniki, na pr. na tak način, da je obroč platišča zračnega obroča stransko razširjen, tako da je okvir z zračnim obročem opremljenega kolesa vsled odgovarjajočega razširjenja k približan k telesu m vodilnega kolesa do izvestne mere. Ako neki obroč zgubi zrak, se pri vožnji v kurvi vleže ta razširjeni stranski obroč k ob telo m vodilnega kolesa.

Da se morejo v slučaju, ako obroč zgubi zrak, prenesti tudi nosilne sile brez poškodovanja obroča na tračnice, je os c opremljena s podaljškom n (nosom ali pod.), kateri tvori odbojnik za ležajno ohišje ležaja g, tako da pri naležajenju ležaja g na podaljšek učinkuje os c tudi kot nosilni organ in je omogočena nadaljna vožnja tudi pri brezračnih obročih.

Smotreno je, da se vodilna os c prosto vodi v viličastih vodilih o, s čimer se more preprečiti nihanje osi c na pr. pod vplivom ležajnega trenja v ležajih b ali pod vplivom zavirajočih sil v osni masi pri pričetku vožnje in pri zaviranju (sl. 2).

Odbojniki morejo biti izdelani iz takega materiala, ki duši šum, na primer iz gume.

Stranska voditev vozila se more doseči tudi brez uporabe zračnih obročev po-

tom kateregakoli drugega elastičnega člena, na pr. potom drogovja ali dušilca sunkov ali pod.

Patentni zahtevi:

1. Kolo za tračnice po patentu br. 10233, označeno s tem, da vodilna kolesa sedijo na togi osi, katera z okvirom ni v nikaki zvezi, tako, da odpade kakršnakoli kovinska zveza med osjo in okvirom.

2. Kolo za tračnice po zahtevu 1, označeno s tem, da posedujejo osi nosilnih koles in vodilnih koles med seboj razgib v stranski smeri kakor tudi v vertikalni smeri.

3. Kolo za tračnice po zahtevu 1 ali 2, označeno s tem, da je razgib elastično omejen.

4. Kolo za tračnice po zahtevu 1 ali 2, označeno s tem, da je elastična omejitev razgiba v stranski smeri tvorjena po gumenih ali zračnih obročih nosilnih koles.

5. Kolo za tračnice po zahtevu 4, označeno s tem, da so zračni obroči za sprejemanje stranskih sil pri vožnji v kurvah usposobljeni s tem, da ležijo zunaj in so od znotraj podprti od vodilnega kolesa.

6. Kolo za tračnice po zahtevih 3 do 5, označeno s tem, da je za sučaj, da bi elastična omejitev (zračni obroč ali pod.) odpovedala, predviden odbojnik (k, m).

7. Kolo za tračnice po zahtevu 1 ali 2, označeno s tem, da osi tekalnih koles in vodilnih koles razven v stranski smeri in v navpični smeri posedujejo razgib tudi v vzdolžni smeri.

8. Kolo za tračnice po zahtevu 1 ali 2, označeno s tem, da vodilna kolesa sedijo — smotreno ob posredovanju krogličnih ali pod. ležajev — na togi osi, katera ni v nikaki zvezi z okvirom vozila, kateri sloni na nosilnih kolesih, pri čemer ležaji vodilne osi oklepajo os nosilnih koles.

9. Kolo za tračnice po zahtevu 1 ali 2, označeno s tem, da je vodilna os izobličena kot odbojnik za nosilno os.

10. Vozilo s kolesi za tračnice po zahtevih 1 do 9, označeno s tem, da je okvir vozila izobličen kot mrežni nosilec, katerega zgornji pas leži iznad osi in katerega spodnji pas leži izpod osi.

